

Viri informacij o ideologiji spola

■ **Mojca Belcl Magdič** je študirala teologijo na Mednarodnem teološkem inštitutu v Gmüngu (Avstrija), leta 2010 pa magistrirala na temo teologija družine in zakona na Papeškem teološkem inštitutu za znanosti o družini in zakonu v Rimu. Po končanem študiju od leta 2015 v Sloveniji piše in izvaja predavanja ter seminarje s področja teorije spola. Hkrati je tudi sourednica portala iskreni.net.

V Sloveniji se šele dobro desetletje piše o ideologiji spola in opozarja na njen izkrivljen pogled na človeka, njegovo spolnost in spolno identiteto. Eden od razlogov za to je dejstvo, da v slovenskem jeziku ni bilo knjig, ki bi osvetlile to tematiko. Danes je na srečo izdanih že skoraj 10 knjig, ki pomagajo bolje razumeti izvor ideologije, njeno širjenje in načine, kako jo prepoznati in se ji zoperstaviti. V tem prispevku predstavljam tri knjige, ki so dragocen vir za starše, pedagoge in vse, ki želijo k tej temi pristopiti z znanjem in argumenti.

John Colapinto (2017): *Bruce, Brenda, David*

Ko govorimo o začetkih ideologije spola, ne moremo mimo zgodbe, ki jo natančno opisuje avtor John Colapinto v knjigi *Bruce, Brenda, David*. Resnična zgodba govori o nekajmesečnem dečku, ki mu je kirurg med rutinsko operacijo fimoze (prirojene različice zraščanja kože penisa) po nesreči odrezal večino spolnega uda. Ta situacija bi bila manj tragična, če ne bi deček pristal v rokah psihologa dr. Johna Moneyja (1921–2006), ki je razvijal lastno teorijo o spolni identiteti znotraj univerzitetne bolnišnice John Hopkins, kjer je tudi vzpostavil pionirsko kliniko za transseksualne operacije.

Dr. Money je namreč več let raziskoval hermafroditizem (prirojena motnja spolnega razvoja, ki jo danes imenujemo interseksualnost). Po preučevanju nekaj več kot sto bolnikov (od dojenčkov do odraslih oseb) je dejal, da ti predstavljajo »dokaz, da primarni dejavnik pri določanju spolne identitete interseksualnega otroka ni biologija, temveč način otrokove vzgoje« (str. 48). Postal je prepričan, da so ti otroci ob rojstvu »povsem nediferencirani v pomenu psihološkega spola in da predstavo o sebi kot osebi moškega ali ženskega spola oblikujejo izključno z vzgojo« (str. 48).

Vsi otroci se rodijo psihoseksualno nevtralni (Money).

Kmalu je ta njegova teorija postala podlaga, na kateri je dr. Money kirurgom in endokrinologom v bolnišnici John Hopkins priporočal, naj interseksualne novorojenčke z operacijo in hormonsko terapijo usmerijo, v katerikoli spol želijo – moškega ali ženskega. Toda dr. Moneyja niso zanimali samo interseksualni primeri. Teorijo o psihoseksualni nevtralnosti je želel posplošiti na vse otroke, celo na tiste, ki se rodijo brez genitalnih nepravilnosti. Tako je zaslovel z idejo, da se vsi otroci rodijo psihoseksualno nevtralni in da jim do drugega ali tretjega leta lahko od zunaj 'privzgojimo' katerikoli spol in se otrok tega niti ne bo zavedal.

Kot je zapisal avtor knjige: »Money je zagovarjal stališče, da otroci občutek o sebi kot dečku in deklici oblikujejo na to, ali jih oblačijo v modro ali rožnato, v hlače ali krila, jim dajo moško ali žensko ime ter za igrače pištole ali barbike« (str. 49). Iz tega prepričanja je iznašel tudi nov pojem: »spolna vloga« (ang. gender role), preko katerega je želel vzpostaviti nov način razumevanja človekove spolne identitete: spol je le skupek vlog, ki nam jih v določenem zgodovinskem obdobju naloži ali nam jih privzgoji kultura. Biologija je v tem oziru brezpredmetna. Mnogo let pozneje je Money opisal, da je prišel do ne-

katerih bolj radikalnih teorij preko »preigravanja s pojmi in razvojem morebitnih hipotez.« Vse to je videl le kot »znanstvenofantastično igro« (str. 49).

Zgodba Davida Raimerja

Omenjene teze o psihoseksualni nevtralnosti novorojenčkov in praksa spremembe spola bi po vsej verjetnosti ostale omejene na bolnišnico John Hopkins, če ne bi leta 1966 prišlo do nečesa nepričakovanega. Nekaj mesecev prej, 22. 8. 1965, sta se staršema Ronu in Janet rodila dvojčka Bruce in Brian, ki sta trpela za fimozo, zaradi česar sta imela težave z uriniranjem. Zdravnik je staršema svetoval rutinsko obrezovanje, vendar je med posegom zaradi napake pri uporabi električnega noža Bruceu povzročil nepopravljivo poškodbo. Starša sta bila obupana in leto kasneje preko televizije spoznala dr. Moneyja, ki je promoviral spremembo spola pri otrocih. Obrnila sta se nanj, ta pa ju je prepričal, naj Brucea vzgajata kot deklico. Bruce je dobil ime Brenda.

A kot je zapisano v knjigi, se fantič nikakor ni mogel živeti v žensko identiteto. Odklanjal je obleke, raje se je igral s pištolami kot s punčkami, razstavljal je igrače na delce in kazal izrazito fantovske lastnosti. Kljub temu je Money ta primer predstavljal kot dokaz, da je spol družbeni konstrukt, in ga promoviral kot velik uspeh svoje kariere. Znanstvene revije in mediji so povzeli njegove trditve, da se 'Brenda' brez težav identificira kot deklica.

Po tem 'uspešnem primeru' je Moneyjev sloves postal neizpodbiten. S svojo teorijo je pridobival vedno več vpliva v akademskem in znanstvenem svetu ter tako oblikoval znanstveno krajino za naslednja desetletja. Še leta 1998 je profesorica Suzanne Kessler v svoji knjigi *Lessons from*

Foto: Peter Prebil

the Intersexed (Lekcije interseksualcev) nakazala, da glede Moneyjevih stališč med zdravniki vlada »soglasje, kakršnega v znanosti redko vidiš«.

Vseeno pa ima ta zgodba tudi svoj epilog: Brian se je postopoma vedno bolj upiral temu, da mora živeti kot deklica, in je pri devetih letih doživel živčni zlom. Čeprav sta starša še nekaj let sledila Moneyjevemu nasvetu, naj dečku nikoli ne izdeta resnice o njegovem biološkem spolu, sta mu pri štirinajstih letih le povedala, kdo v resnici je. Brian se je nemudoma odločil, da bo spet zaživel kot fant, nadel si je ime David in prekinil vse stike z dr. Moneyjem. Nastopil je tudi v javnosti, da je opozoril na svojo bolečo izkušnjo, ker je želel druge obvarovati pred tako izkušnjo.

Žal se Davidova zgodba konča tragično, leta 2004 si je namreč vzel življenje. V svetu znanosti in medicine bi morala biti alarm, da se kaj takega ne bi zgodilo nikoli več. Res pa je, da je praksa spremembe spola po letu 2011 bliskovito narasla.

Dokumentirana zgodba

Knjiga je izjemno delo raziskovalnega novinarja, saj odlično predstavi 'duh časa', v katerem se je vse to dogajalo, opisuje vsa trenja med določenimi zdravniki, ki se niso strinjali z Moneyjevo teorijo, in priporoča, kakšno je bilo dejansko dečkovo življenje in življenje celotne družine. Zgodba opisuje tudi travmatične izkušnje, ki sta jih bratca Bruce in Brian doživljala pri letnih obiskih pri dr. Moneyju.

Pomembno je tudi omeniti, da so v knjigi vsi odlomki dialogov dobesedni prepisi posnetkov psiholoških razgovorov med dr. Moneyjem in dečkoma Raimer ter drugimi strokovnjaki ter neposredni spomini prič ali sodelujočih v dogodkih, povezanih z življenjem Davida Raimerja.

Moneyjeva teorija ne drži

V knjigi spoznamo tudi, da je do večjega javnega preboja, da Moneyjeva teorija ne drži, prišlo šele leta 1997, ko sta se opogumila dva strokovnjaka in v revijo *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine* napisala članek Spolna identiteta navsezadnje ni prilagodljiva. Takrat se je javno pojavil tudi David in se v naslednjih letih pogosto pojavljal v medijih. Žal pa je za več vidikov bilo že prepozno. Radikalne feministke, ki so 70. letih Moneyjevo teorijo vzele kot znanstveni dokaz in trdile, da so razlike med moškimi in ženskami zgolj plod patriarhalne kulture, so se v 90. že aktivno vključevale v politiko in akademijo ter spreminjale splošno razumevanje spola.

Marguerite A. Peeters (2024): *Globalizacija zahodne kulturne revolucije*

Kot logično nadaljevanje te tematike omenjamo knjigo avtorice Marguerite A. Peeters, novinarke, doktorice političnih znanosti in direktorice Inštituta za dinamiko medkulturnega dialoga (*Dialogue*

Dynamics s sedežem v Bruslju), ki je v 90. letih po spletu naključij začela od blizu opazovati in preučevati novo globalno etiko, ki so jo promovirali Združeni narodi. V knjigi *Globalizacija zahodne kulturne revolucije* omenja najpomembnejše ideološke procese, ki so jih sprožile t. i. 'znanstvene avtoritete' (Simone de Beauvoir, Alfred Kinsey, dr. John Money in drugi), ter kako so se kasneje njihovi sledilci in aktivisti včlenili v vrh svetovne politike.

Avtorica najprej odlično pojasni razvoj zahodne feministične in seksualne revolucije, ki se je odvijala v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja, nato pa se usmeri v Združene narode, ki so od leta 1990 začeli organizirati velike medvladne konference, kakršnih še ni bilo in ki so pokrivalo vse vidike življenja v družbi. Kot novinarka je Peeterisonova sodelovala na vseh konferencah OZN po Kairu (1994). Zapiše, da je bil cilj tega konferenčnega procesa »oblikovati novo vizijo sveta, nov svetovni red, novo globalno soglasje o normah, vrednotah in prednostnih nalogah mednarodne skupnosti v 21. stoletju« (str. 56). Pri tem pa je eno izmed pglavitnih vlog odigralo ravno feministično gibanje *Mednarodna zveza za načrtovano starševstvo* (IPPF), ki se je pri OZN uveljavila kot nesporni svetovni ekspert za vprašanja »spolnega in reproduktivnega zdravja«. Ideološke skupine dobijo preobleko 'strokovnjakov'.

Poleg te skupine, ki je imela radikalen pogled na spol, spolnost in reproduktivno zdravje, so znotraj OZN obstajale še druge ideološke manjšine in posamezniki, ki naj bi jih mednarodna skupnost potrebovala, da bi se lahko odzvala na nove izzive človeštva. Šlo je za manjšino ideologov z enakimi mnenji, ki so dobili v svoje roke krmilo svetovnega upravljanja.

Da so bili učinkoviti in po svoje ne preveč 'napadalni', so se posluževali strategije 'prijateljstva': poskušali so si pridobiti zaupanje tistih, katerih vrednote so želeli preoblikovati. Njihov pristop je temeljil na sodelovanju, soglasju, sodelužbi, dialogu in upravljanju. Niso se želeli predstavljati kot 'gospodarji', ampak kot 'neopazni oza-veščevalci ali mediatorji'. Njihovi argumenti, ki so jih pripravile visoko inteligentne skupine, so bili prepričljivi, racionalni,

dobro zasnovani; zdeli so se 'znanstveni' in neizpodbitni.

Kot piše Peetersonova, so nosilci te revolucije z nepopustljivo vztrajnostjo 'vtkali' svoje ideološke zahteve v temeljne človekove pravice, dokler niso postale neločljive od njih. Pravice so radikalizirali od znotraj. S tem pa so začeli spreminjati običaje, družbo, destabilizirati tradicionalno družino, spodbujati alternativne družinske strukture (homoseksualnost, homoseksualno starševstvo ...), spreminjati življenjske sloge in spolne prakse.

Avtorica omenja: »Šlo je za tiho revolucijo, ki je potekala brez prelivanja krvi in brez prevratov, pa tudi brez kršenja demokratičnih načel« (str. 206).

Nadideologija

Peetersonova predstavi, kako se je globalna etika postavila nad vse: nad nacionalno suverenost, nad avtoriteto staršev in učiteljev, celo nad nauke velikih svetovnih religij. In še nekaj, čemur smo lahko priča danes: kampanja širjenja revolucije je potekala tako vertikalno kot horizontalno. In horizontalna je bila namenjena mladim: »Mladi sami postanejo nosilci preobrazanja miselnosti in vedenja drugih mladih – kar je eden od najbolj sprevrženih vidikov te kampanje. Družbeni inženirji učijo mlade, kako naj prepričujejo svoje vrstnike, naj uporabljajo storitve spolnega in reproduktivnega zdravja, se borijo za sprejetje svojih idej in izvajajo pritisk na politične institucije vse do najvišje ravni« (str. 160–161).

Zakaj je knjigo vredno prebrati? Knjiga je praktično orodje za vse, ki se želijo seznaniti z novim globalnim jezikom in njegovo etiko, razumeti zgodovinske dogodke, ki so povezani z radikalnimi spremembami v družbi (konferenca v Kairu, Pekingu itd.), se seznaniti s 'strokovnjaki', knjigami, fundacijami in politiki ter mnogimi drugimi, ki so pripomogli k temu, da je do globalne kulturne revolucije resnično prišlo.

Aleš Primc (2024): *Za otroke gre!*

Tretja knjiga je priročnik Aleša Primca *Za otroke gre! Priročnik za mame, očete in učitelje za zaščito pred LGBTQIA+ ideologijo*,

ki je izšel pred kratkim in je namenjen mamam, očetom in učiteljem, da bi svoje otroke zmogli zavarovati pred t. i. ideologijo LGBTQIA+ (ideologijo spola).

Avtor s preprostimi in jasnimi stavki bralca seznaja z osnovnimi informacijami o obravnavani ideologiji (12 dejstev o ideologiji LGBTQIA+), hkrati pa opozarja na njene resne posledice za otroke. Vsako znanstveno dejstvo o teh posledicah je podprto z virom študije ali raziskave, kar daje vsebini dodatno težo. Prav tako izpostavlja nevarnost vstopa te ideologije v šole in vrtce ter opozarja, da si ne smemo delati utvar, da je naša šola ali vrtec pri tem izjema.

Pravne podlage

Zelo koristno je poglavje, v katerem Primc navaja slovenske in mednarodne pravne podlage, ki staršem zagotavljajo pravico do zaščite svojih otrok pred tovrstno ideologijo. Ta pravna načela jim lahko predstavljajo dragoceno oporo pri soočanju s šolami, ki so podlegle ideološkemu aktivizmu ali indoktrinaciji.

Preventiva

V naslednjih poglavjih se avtor priročnika osredotoča tudi na preventivo – kako vzgojiti otroke, da ne bi podlegel vplivu ideologije, ter izpostavlja ključne dejavnike, ki prispevajo k razvoju zdrave samopodobe. Kot pomemben del preventive Primc spodbuja starše k proaktivnosti in vključevanju v svet staršev, saj jim to omogoča, da od blizu spremljajo šolske vsebine, preprečijo morebitne posege aktivistov, predvsem pa s svojimi dobrimi predlogi pripomorejo k oblikovanju kakovostnih vsebin, ki jih bodo deležni njihovi otroci.

Aktivno spremljanje otrok

V poglavju *Kako ukrepati*, ko na šoli zaznate ideologijo LGBTQIA+? avtor nudi 10 nasvetov, številne spletne povezave in osnutke pisem, ki lahko staršem pomagajo, da je njihovo spremljanje otrok in zavzemanje za otroke čim bolj učinkovito. Poleg tega pa namenja pozornost tudi učiteljem, ki želijo otroke zaščititi pred vplivom ideologije, in jih navdušiti, da bodo

nekega dne postali možje in žene ter očete in mame.

Priročnik je dragocen vir informacij o ideologiji spola in njenih posledicah za otroke, še posebej pa je nepogrešljiv v kriznih situacijah, ko je treba hitro in učinkovito ukrepati ter preprečiti širjenje te ideologije. Poleg bogate vsebine izstopa tudi vizualno – odlikujejo ga barvitost, izbrane slike, citati ter številni spodbudni nasveti. Opozarjamo pa na pomembno dejstvo: priročnik ni primeren za prosto dostopnost otrokom, zlasti mlajšim. V njem so namreč slike kirurških posegov spremembe spola ter izseki iz (žal) slovenskih priročnikov za mlade, ki opisujejo nazorne in zdravstveno sporne (in škodljive) spolne prakse. Za odrasle pa so ti prikazi lahko pomembno opozorilo, kam lahko takšna ideologija pripelje otroke, če se nanjo ne odzovemo pravočasno.

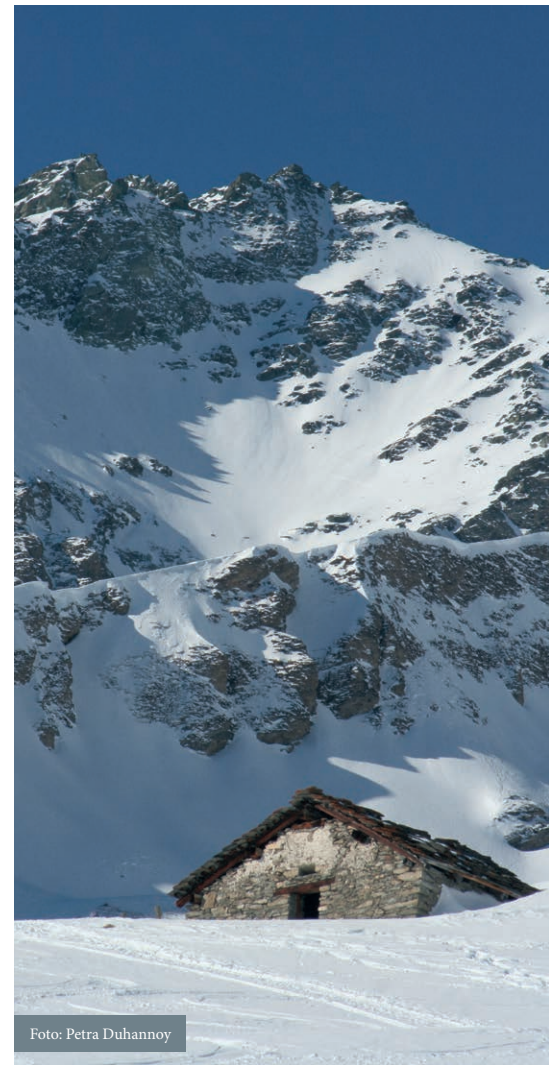

Foto: Petra Duhanoy